

ПЕНСІЙНИЙ ФОНД УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, СТРАХОВИХ ВИПЛАТ,
СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ, ЖИТЛОВИХ СУБСИДІЙ ТА ПІЛЬГ

Лист від 24.02.2023 р. № 2800-030401-8/9537

Щодо надання допомоги по тимчасовій непрацездатності найманому працівнику у період проходження військової служби

Розглянувши Ваш інформаційний запит від <...> щодо надання допомоги по тимчасовій непрацездатності найманому працівнику у період проходження військової служби <...>, Пенсійний фонд України повідомляє.

Згідно із частиною першою статті 3 Закону України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування” [від 23.09.99 № 1105- XIV](#) (далі – [Закон № 1105](#)) соціальне страхування здійснюється за принципами законодавчого визначення умов і порядку здійснення соціального страхування.

Частиною першою статті 12 [Закону № 1105](#) визначено, що право на страхові виплати за страхуванням у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності мають застраховані особи – громадяни України, іноземці, особи без громадянства та члени їхніх сімей, які проживають в Україні, якщо інше не передбачено міжнародним договором України, згода на обов’язковість якого надана Верховною Радою України.

Це право виникає з настанням страхового випадку в період роботи (включаючи час випробування та день звільнення), зайняття підприємницькою та іншою діяльністю, якщо інше не передбачено законом.

Відповідно до частини першої статті 15 [Закону № 1105](#) допомога по тимчасовій непрацездатності надається застрахованій особі у формі страхових виплат, які повністю або частково компенсують втрату заробітної плати (доходу), у разі настання тимчасової непрацездатності внаслідок захворювання або травми, не пов’язаної з нещасним випадком на виробництві.

Варто врахувати те, що абзацом четвертим пункту 3 розділу I Порядку формування медичних висновків про тимчасову непрацездатність у [Реєстрі медичних висновків](#) в електронній системі охорони здоров’я, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров’я [від 01.06.2021 № 1066](#), визначено, що тимчасова непрацездатність особи відповідно до медичного висновку – це непрацездатність особи внаслідок захворювання, травми або інших причин (вагітність та пологи, карантин тощо), яка має тимчасовий зворотний характер під впливом лікування, реабілітації, інших заходів медичного характеру та триває до відновлення працездатності або до закінчення причин, які унеможливають виконання роботи.

Частиною третьою статті 119 [Кодексу законів про працю України](#) передбачено, що за працівниками, призваними на строкову військову службу, військову службу за призовом осіб офіцерського складу, військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, військову службу за призовом осіб із числа резервістів в особливий період або прийнятими на військову службу за контрактом, у тому числі шляхом

укладення нового контракту на проходження військової служби, під час дії особливого періоду на строк до його закінчення або до дня фактичного звільнення зберігаються місце роботи і посада на підприємстві, в установі, організації, фермерському господарстві, сільськогосподарському виробничому кооперативі незалежно від підпорядкування та форми власності і у фізичних осіб – підприємців, у яких вони працювали на час призову. Таким працівникам здійснюється виплата грошового забезпечення за рахунок коштів Державного бюджету України відповідно до [Закону України “Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей”](#).

Враховуючи те, що у працівника, за яким на період військової служби зберігається лише місце роботи і посада, не настає стан тимчасової непрацездатності у разі хвороби або травми, тривалість якої співпадає з часом військової служби, а також не відбувається втрати заробітної плати за такий період, допомога по тимчасовій непрацездатності за місцем збереження місця роботи і посади не надається.

Водночас для військовослужбовців діють інші норми соціального захисту на випадок тимчасової втрати працездатності. Так, абзацом другим пункту 9 розділу I [Порядку](#) виплати грошового забезпечення військовослужбовцям Збройних Сил України та деяким іншим особам, затвердженого наказом Міністерства оборони України [від 07.06.2018 № 260](#), визначено, що грошове забезпечення за останніми займаними посадами виплачується за період звільнення від виконання службових обов’язків у зв’язку з хворобою та перебуванням на лікуванні в лікарняних закладах та у відпустці для лікування у зв’язку з хворобою (відпустці за станом здоров’я), але не більше чотирьох місяців із дня вибуття з військової частини (крім випадків, передбачених чинним законодавством України, більш тривалих строків перебування на лікуванні).

З повагою

Начальник управління страхових виплат та соціальних послуг Світлана ЗАРУБІНА